

KODĖL NEREIKIA VALSTYBINIŲ LITUANISTINIŲ INSTITUTŲ JUNGTI Į VIENĄ HUMANITARINIŲ TYRIMŲ CENTRĄ

Humanitarinių mokslų institutų sutelkimas į vieną Lietuvos humanitarinių tyrimų centrą nėra tikslingas, nes:

1. Mažai valstybei palankesnis yra nedidelių, lanksčiai bendradarbiaujančių ir į pokyčius reaguojančių mokslo tyrimų centrų (institutų) modelis. Į šį aspektą jau atkreiptas dėmesys ir kitose Europos šalyse.

Itin svarbius valstybės ir jos tautos tapatybės išlaikymui tyrimus atlieka tik keturi institutai – tam juos įpareigoja Mokslo ir studijų įstatymas bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinti institutų įstatai. Humanitarinių institutų tyrimų kryptys, metodai ir instrumentai yra skirtingi, todėl moksliniu požiūriu jungimas neišsprendžia tyrimų kokybės problemas.

2. Kiekvienas institutas yra savitas ir atskirai sudaro savo krypties ir aprėpties pasaulinį lituanistikos tyrimų centrą, juos gerai atpažįsta ir identifikuoja tarptautinė akademinė bendruomenė.

Vykdomos skirtingos misijos:

<i>Lietuvių kalbos institutas</i>	Naujų fundamentinių ir taikomųjų žinių apie lietuvių kalbą ir raštiją kūrimas, nematerialiojo kalbinio paveldo kaupimas, sisteminimas ir sklaida , aktualių valstybei ir visuomenei kalbos raidos ir funkcionavimo uždavinių sprendimas, lituanistikos palaikymas pasaulyje.
<i>Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas</i>	Įgyvendinant valstybinį lituanistikos tyrimų prioritetą, vykdyti ilgalaikius fundamentinius lietuvių literatūros, tautosakos, senosios Lietuvos literatūros paveldo tyrimus, kaupti, sisteminti, saugoti, skleisti nematerialųjį ir dokumentinį literatūros ir tautosakos paveldą, užtikrinti lituanistikos plėtrą Europos ir pasaulio mokslo erdvėje, jos žinių sklaidą Lietuvos visuomenėje, tyrimų rezultatais stiprinti Lietuvos visuomenės ir valstybės kultūrinį tapatumą.
<i>Lietuvos istorijos institutas</i>	Plėtojant fundamentinius ir taikomuosius tyrimus tirti lietuvių tautos, Lietuvos visuomenės, jos kultūros, ūkio, valstybingumo raidą , kaupti, sisteminti ir skleisti dokumentinį ir nematerialųjį istorinį paveldą; savo tyrimų rezultatais prisidėti prie pilietinės visuomenės kūrimo, visuomenės istorinės kultūros ir kritinio diskurso formavimo, kultūrinės tapatybės išsaugojimo, kartu su universitetais rengti istorijos ir etnologijos tyrėjus, formuoti Lietuvos istorijos ir etnologijos mokslų strategiją, aktyviai dalyvauti kuriant žinių visuomenę, plėsti ryšius su tarptautine mokslinių tyrimų erdve.
<i>Lietuvos kultūros tyrimų institutas</i>	Vykdyti ilgalaikius aukščiausio lygio Lietuvos kultūros ir jos sričių – meno (dailės, teatro, muzikos), filosofinės ir religinės minties ir tarpdalykinius mokslinius tyrimus bei kultūrinės plėtros darbus , aktualius Lietuvos valstybės, visuomenės ir kultūros raidai, tautos tapatybės išsaugojimui ir stiprinimui, atitinkančius Europos mokslinių tyrimų erdvės nuostatas

Lietuvos humanitariniai institutai – didžiausios, dinamiškiausios, moderniai veikiančios mokslo institucijos turi išlikti ir stiprėti kaip nacionalinės reikšmės mokslo infrastruktūros centrai, disponuojantys šiuolaikiniams lituanistikos tyrimams būtinais ištekliais, kaupiantys, sisteminantys, skaitmeninantys ir skelbiantys vieną gausiausių pasaulyje lietuvių literatūros ir folkloro archyvą, bažnyčių dailės, retų istorijos šaltinių archyvus, iš naujo atrandantys ir tiriantys gausaus Lietuvos

kalbinio ir meninio paveldo objektus ir faktus, skleidžiantys juos visuomenėje, turtinantys krašto kultūrą ir puoselejantys tautinį ir kultūrinį identitetą, turėtų išlikti savarankiški. **Jų tyrimų objektai nesidubliuoja.**

Nedideliems institutams lengviau įsitraukti į tarptautinį bendradarbiavimą pagal atliekamų tyrimų kryptis, taip pat formuoti tyrėjų grupes atliekant bendrus mokslinius tyrimus. Šių institutų savitumą nepaisymas gali turėti skaudžių pasekmių jų matomumui pasaulyje, trikdytų profesinius tarptautinius ryšius. Atlikus universitetų restruktūrizacijas, **valstybiniai humanitarinių mokslų institutai lieka vieninteliai lituanistikos centrai pasaulyje.**

3. Optimalaus dydžio mokslo tyrimo institutai yra pajėgūs vykdyti fundamentinius tyrimus, kurie yra būtina mokslo pažangos sąlyga, taip pat atlikti eksperimentinės plėtros darbus. **Fundamentiniai tyrimai turi išlikti kaip humanitarinių institutų mokslinės veiklos prioritetas**, nes jie yra mokslinės veiklos pagrindas, kuria naujas žinias, skatina mokslo ir visuomenės tobulėjimą, užtikrina mokslininkų kvalifikacijos išsaugojimą ir tobulinimą.

4. Optimalaus dydžio mokslo tyrimo institutai yra pajėgūs atlikti **tarpdalykinius tyrimus**, kurie humanitarinių tyrimų srityje jau yra vykdomi – tai natūralus mokslo raidos rezultatas. Tarpdalykiniai tyrimai vykdomi institutų viduje ir taprinstituciniu lygmeniu (bendra LII ir LKTI ilgalaikė programa „XIX amžiaus sociokultūrinis laukas: visuomenės grupės, asmenybės, institucijos“, tarpinstituciniai LMT finansuojami projektai „Geoarcheologiniai grunto tyrimai kaip priemonė senovės gyvenvietėms pažinti“ (LII ir FTMC) ir kt., rengiamos tarpdalykinės konferencijos).

Siūlomos tarpdalykinių tyrimų kryptys valstybės užsakymui įtvirtinti:

- *Lituanistikos šaltinių fundamentiniai tyrimai, edicija, skaitmeninimas ir leidyba* (žodynai ir žinynai, tarmių šaltiniai, Dainynas, Patarlynas, Pasakynas, senieji lituanistiniai raštai, literatūros klasikų raštai, filosofinės ir politinės minties šaltiniai, ikonografiniai šaltiniai)
- *Lietuvių ir Lietuvos kultūrinio ir politinio tapatumo raidos tyrimai* (baltiškojo paveldo Lietuvoje ir Europoje, LDK ir Prūsų Lietuvos kultūros, modernios visuomenės ir kultūros, dabartinių iššūkių Lietuvos visuomenei, tautai ir kultūrai tyrimai; atminties ir sąmoningumo tyrimai)
- *Daugiakultūriškumo ir migracijos procesų įtakos Lietuvos kultūrai ir visuomenei tyrimai* (iššūkių ir poveikio tyrimai; kultūrinio ir archyvinio paveldo paieška, tyrimai ir susigražinimas; aktualių tendencijų analizė)
- *Vilniaus istorijos ir kultūros tyrimai* (Vilniaus meno, literatūros, švietimo ir mokslo, kalbų, istorijos sintetiniai tyrimai; paradigminių sostinės transformacijų analizė)
- *Lituanistiniai lauko tyrimai* (kalbų, tarmių, folkloro, archeologiniai, etnologiniai, sakralinio ir kito meno paveldo, sakinės istorijos tyrimai)
- *Humanitarinių mokslų teoriniai ir metodologiniai tyrimai: lituanistikos atnaujinimas Europos ir pasaulio kontekste*

5. Tikslus, kuriuos kelia Švietimo ir mokslo ministerija, gali įgyvendinti ir savarankiški institutai. Tam galima panaudoti ilgalaikių MTEP programų mechanizmą. Visų keturių lituanistinių institutų tarybos pritaria **bendros visų institutų koordinacinės tarybos ar strateginio komiteto sudarymui** ilgalaikėms programoms ir tarpinstitucinei mokslo veiklai koordinuoti, tarptautiniams ryšiams plėtoti.

6. Lituanistiniai mokslo tyrimų institutai yra solidžios mokslo įstaigos, atliekančios valstybei svarbius fundamentinius ir taikomuosius tyrimus, juose suburti pajėgiausi skirtingų lituanistikos sričių

specialistai, gebantys atlikti specializuotus kolektyvinius fundamentinius, sintetinius ir taikomuosius tyrimus.

Mokslo produkcija 2013–2017 m. (skaičiais):

	<i>LKI</i>	<i>LLTI</i>	<i>LII</i>	<i>LKTI</i>	Viso:
Monografijos, studijos, sintetiniai mokslo darbai	27	38	34	24	123
Šaltinių publikacijos	63	48	34	14	159
Moksliniais tyrimais grįsti taikomieji leidiniai	76	92	47	14	229
Mokslo straipsniai recenzuojamuose leidiniuose	455	419	599	495	1 928

7. Atsižvelgiant į lituanistinių institutų specifiką, jų **tarptautiškumas ekspertų yra nepagrįstai nuvertintas**, nes negali būti vertinamas kaip tikslųjų ar gamtos mokslų, nepaisant to, šis įdirbis ir tarptautinis bendradarbiavimas yra pakankami, pristatant tyrimus už Lietuvos ribų. 2013–2017 m. tarptautiškumo ir tarptautinės sklaidos rezultatai:

	<i>LKI</i>	<i>LLTI</i>	<i>LII</i>	<i>LKTI</i>	Viso:
Bendradarbiavimo sutartys su užsienio mokslo institucijomis	42 (Suomija, Švedija, Norvegija, Azerbaidžanas, Baltarusija, Bulgarija, Čekija, Danija, Estija, Gruzija, Indija, Islandija, Italija, Kroatija, Lenkija, Latvija, Rusija, Ukraina, Turkija, Vengrija, Vokietija)	10 (Latvija, Estija JAV, Vokietija, Čekija, Lenkija ir kt.)	18 (Vokietija, Lenkija, Baltarusija, Ukraina, Rusija, Armėnija)	7 (Lenkija, Vokietija, Baltarusija, Indija)	77
Vykdyti, tebevykdomi ir perspektyviniai europiniai ir tarptautiniai projektai	Dalyvaujama 3 Europos Komisijos projektuose, vykdomi 2 ES struktūrinių fondų projektai, 1 Visuotinės dotacijos projektas, 3 kiti tarptautiniai projektai	Vykdyti 5 ES struktūrinių fondų projektai,	Vykdyti 7 bendri projektai su Bulgarijos, Lenkijos ir Vokietijos mokslininkais, vykdomas 1 COST programos projektas (COST-D-16006), dalyvaujama 1 Horizont 2020 projekte, vykdomi 2 kiti tarptautiniai projektai su Japonijos, Vokietijos mokslininkais, dalyvaujama NISE veikloje, pateiktos paraiškos dar 6 projektams	Vykdomi 2 COST programos projektai, 1 tinklinis tyrimas su Berlyno ir Birmingemo mokslininkais, vykdyti 2 dvišaliai projektai su Lenkijos ir Baltarusijos mokslininkais	
Narystė tarptautinėse asociacijose, ekspertinėse grupėse, redkolegijose	Institucinė narystė 7 tarptautinėse organizacijose, LKI mokslininkai dalyvauja tarptautinių 12 mokslo organizacijų veikloje,	LLTI mokslininkai dalyvauja 9 tarptautinių mokslo organizacijų veikloje, 11	LII mokslininkai dalyvauja 11 tarptautinių mokslo organizacijų veikloje, 31 mokslininkas yra tarptautinių ir užsienio žurnalų redkolegijų	LKTI mokslininkai dalyvauja 11 tarptautinių organizacijų veikloje, 18 mokslininkų	

	9 mokslininkai yra tarptautinių ir užsienio žurnalų redakcijų nariai	mokslininkų yra tarptautinių ir užsienio mokslo žurnalų redakcijų nariai.	nariai	yra tarptautinių ir užsienio žurnalų redakcijų nariai	
Užsienyje publikuoti mokslo straipsniai	70	104	256	90	520
Užsienyje perskaityti mokslo pranešimai	256	119	351	124	850

Užsienyje išleistos knygos:

LKI:

R. Mikulskas. *Copular constructions in Lithuanian*. [Valency, Argument Realization and Grammatical Relations in Baltic 4] – Amsterdam / Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 2017.

A. Mironowicz, N. Morozowa, M. Czistiakowa, E. Kierejczuk, E. Mironowicz, N. Nikolajew, *Rękopisy suprasckie w zbiorach krajowych i obcych: Katalog rękopisów suprasckich*, Białystok: Wydawnictwo i Drukarnia Libra, 2014.

С.Ю. Темчин, *Исследования по кирилло-мефодиевистике и палеославистике*, Kraków, 2010 (*Krakowsko-Wileńskie studia slawistyczne: Seria poświęcona starożytnościom słowiańskim*, t. 5).

N. Morozova, *Eesti vanausuliste kirjalik pärand*. Tartu: Taos, 2015.

N. Morozova, *Книжность староверов Эстонии*, Tartu: HUMA, 2009.

J. Novikov, N. Morozova, *Чудное Причудье: Фольклор староверов Эстонии*, Tartu: HUMA, 2007.

J. Novikov, N. Morozova, *Märki Peipsiveer: Eesti Vanausuliste folkloorist ja pärimuskultuurist*, Tartu: HUMA, 2008.

J. Zabarskaitė (su bendraautorais), *Language Museum Studies, Series in Museum and Heritage Studies*, Routledge, 2017.

M. В. Чистякова, *Рукописные прологи Великого княжества Литовского и Польского королевства*, in *Krakowsko-Wileńskie Studia Slawistyczne*, t. 13, Kraków 2017.

K. Garšva (su bendraautorais), *Langues baltiques, langues slaves*, Paris, 2011.

LLTI:

Grotesque Revisited: Grotesque and Satire in the Post/Modern Literature of Central and Eastern Europe, ed. by Laurynas Katkus, Cambridge Scholars Publishing: 2013.

V. Daujotytė, M. Kvietkauskas, *Litewskie konteksty Czesława Miłosza*, Warszawa, Sejny: Pogranicze, 2013.

Leidžiamos 2018:

Imagology Profiles: The dynamics of national imagery in literature, sudaryt. L. Laurušaitė, Cambridge Scholars Publishing leidykla.

Literary Field under the Communist Regime, sudaryt. D. Satkauskytė, Academic Studies Press“(JAV).

Lithuanian verbal folklore, sudaryt. L. Būgienė, „Academic Studies Press“(JAV).

LII:

Staliūnas, D. *Enemies for a Day: Antisemitism and Anti-Jewish Violence in Lithuania under the Tsars*, Budapest–New York: Central European University Press, 2015.

Mačiulis, D.; Staliūnas, D. *Lithuanian Nationalism and the Vilnius Qestion, 1883-1940*, Marburg: Verlag Herder-Institut, 2015. (Studien zur Ostmitteleuropaforschung. 32).

Spatial Concepts of Lithuania in the Long Nineteenth Century, ed. D. Staliūnas (Lithuanian Studies without Borders), Brighton, MA: Academic Studies Press, 2016.

Safronovas, V. *The Creation of National Spaces in a Pluricultural Region: The Case of Prussian Lithuania* (Lithuanian Studies without Borders), Brighton, MA: Academic Studies Press, 2016.

Šapoka, M. *Warfare, Loyalty and Rebellion: The Grand Duchy of Lithuania and the Great Northern War, 1709-17*, New York: Routledge, 2017.

Дубоніс, А., *Лейці вялікага князя літоўскага. 3 гісторыі ранняй дзяржаўных структур літоўскага грамадства*, Смаленск: Інбелкульт, 2015.

Ціла, А., *Скарб Вялікага Княства Літоўскага падчас Дваццацігадовай вайны (1648–1667 гг.)*, Смаленск: Інбелкульт, 2015.

Роўэл С. К., *Уздым Літвы. Паганская імперыя ў Цэнтральнай і Усходняй Еўропе, 1295–1345*, Мінск: Медысонт, 2015.

Lukšaitė I., *Die Reformation im Großfürstentum Litauen und in Preußisch-Litauen (1520er Jahre bis zum Beginn des 17. Jahrhunderts)*, Übersetzt von L. Künstling und G. Schneider, Leipzig: Leipziger Universitätsverlag, 2017.

Dialog kultur pamięci w regionie ULB, pod red. A. Nikžentaitisa i M. Kopczyńskiego, Warszawa: Muzeum Historii Polski, 2014.

Aestiorum hereditas. T.III: Inwentarz archeologiczny guberni kowieńskiej Michała Eustachego Brensztejna/ Archäologisches Inventar des Gouvernements Kowno von Michał Eustachy Brensztejn / Archeologinis Kauno gubernijos inventorius, parengtas Mykolo Eustachijaus Brenšteino, red. A. Bitner-Wróblewska, R. Banytė-Rowell, cz.1–2, Warszawa: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Departament Dziedzictwa Kulturowego za Granicą i Strat Wojennych, 2016.

Lietuvos ir Lenkijos diplomatiniai santykiai 1938-1940 metais: dokumentų rinkinys / Lietuvos istorijos institutas; sudaryt. A. Kasparavičius, P. Libera, Vilnius: LII leidykla, 2013.

1413 m. Horodlės aktai = Akty Horodelskie z 1413 roku: dokumentai ir tyrinėjimai / Lietuvos istorijos institutas, Polska Akademia Umiejętności; sudaryt. J. Kiaupienė, L. Korczak, P. Rabiej ... [et al.], Vilnius: LII leidykla, 2013.

LKTI:

Recepcja filozofii Immanuela Kanta w filozofii Polskiej w początkach XIX wieku. Część 4, Opracowanie naukowe D. Viliūnas, T. Kupś, Toruń: Wyd. naukowe UMK, 2017

Sverdiolas, A., *Initiation and Preservation. Modes of Cultural Philosophy*, New York: Nova Publishers, 2015.

Deleuze and Beckett, ed. S. E. Wilmer, A. Žukauskaitė, Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2015.

Resisting Biopolitics: Philosophical, Political and Performative Strategies, ed. S. E. Wilmer, A. Žukauskaitė, New York: Routledge, 2015.

Ilgiewicz, Henryka. *Biblioteka Państwowa im. Eustachego i Emilii Wróblewskich w Wilnie (1912–1939) oraz towarzystwa ją popierające*, Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2015.

Etīdes par baltu literatūru [straipsnių rink.], ed. A. Mykolaitytė, Saarbrücken: GlobeEdit, 2015.

Listy Wandalina Szukiewicza do Lucjana Uziębły i Władysława Zahorskiego, opr. H. Ilgiewicz, *Nieznane listy z Ziem Zabrzanych*, Kielce: Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, 2016, p. 68–164. (šaltinio publikacija).

Vykdyti ir vykdomi europiniai ir tarptautiniai projektai:

LKI:

Europos Komisijos projektai:

META-NORD – Baltijos ir Šiaurės šalių dalys atviroje Europos lingvistinėje infrastruktūroje (partneriai: Latvijos Tildė, Kopenhagos universitetas, Tartu universitetas, Bergeno universitetas, Helsinkio universitetas, Islandijos universitetas, Lietuvių kalbos institutas, Geteborgo universitetas).

EuroTermBank – Terminologijos išteklių rinkimas (partneriai: Vokietija, Danija, Latvija, Vengrija, Estija, Lenkija, Lietuva) <http://www.eurotermbank.com>

The eTranslation TermBank projektas (partneriai: Latvija, Estija, Lietuva, Danija, Islandija, Švedija, Norvegija, Vengrija ir kt.).

ES struktūrinių fondų projektai:

Lietuvių kalbos išteklių informacinės sistemos plėtra (E. Kalba). Pradėtas 2018 m.

Lietuvių kalbos išteklių informacinė Sistema (partneriai: VU, LLTI, LEU) <http://lkiis.lki.lt/>

Visuotinės dotacijos projektas Šiuolaikiniai Lietuvoje: punktų tinklo optimizacija ir interaktyvioji tarminės informacijos sklaida geolingvistikos tyrimai, www.tarmes.lt

Kiti tarptautiniai projektai:

Senosios lietuvių k. tekstyno (SLIEKKAS) lingvistinės anotacijos technologinė ir mokslinė bazė (partneriai: Frankfurto prie Maino universitetas, Pizos universitetas, LLTI) <http://titus.uni-frankfurt.de/sliekkas>

Baltų kalbų atlasas (partneriai: Latvijos universiteto Latvių kalbos institutas).

Dabartinės baltų kalbos: spektrinės garsų charakteristikos (instrumentinis tyrimas) / Spectral characteristics of the sounds of the contemporary Baltic languages (experimental study) (partneris: Latvijos universitetas).

LLTI:

ESF projektai:

Užsienio baltistikos centrų ir Lietuvos mokslo ir studijų institucijų bendradarbiavimo skatinimas, I ir II etapai (partneriai: VU, LEU, VDU) 2017–2023.

Lietuvių kalbos, literatūros (kultūros) ir Lietuvos istorijos mokymosi šaltinių skaitmeninės duomenų bazės, skirtos mokytojams ir mokiniams, sukūrimas ir diegimas (partneriai: VU Filologijos ir Istorijos fakultetai) 2011–2013.

IRT sprendimų bei turinio, padedančių išsaugoti lietuvių kalbą viešojoje erdvėje, kūrimas bei galimybių jais naudotis sudarymas (partneriai: LKI, VU, LEU) 2012–2014.

SVIRPLYS (LLTI saugyklų infrastruktūros ir techninės įrangos atnaujinimas, reikalingas lituanistinio paveldo išsaugojimui, tyrėjų darbo sąlygų gerinimui, informacinės visuomenės poreikių tenkinimui (vad. LLTI).

UNIGEB. Universitetų žinių ir technologijų perdavimo gebėjimų stiprinimas (vad. KTU).

Ugdymo turinio naujovių sklaidos modelis (partneris: UAB Lema).

Baigiami parengiamieji ESF Skaitmeninio kultūros paveldo aktualinimo ir išsaugojimo 2015–2020 metų programos projekto darbai (vad. Nacionalinė M. Mažvydo biblioteka).

LII:

ESF projektas Lituanistikos (baltistikos) centrų akademinio mobilumo skatinimas ir tarptautiškumo plėtra“ (Nr. VP1-2.2-ŠMM-08-V-02-007, partneris – Varmijos Mozūrijos universitetas Olštynė) 2013–2015.

Horizont 2020 projektas Kultūrinė opozicija: buvusių sovietinių šalių opozicijos kultūrinio paveldo suvokimas / Cultural Opposition: Understanding the Cultural Heritage of Dissent in the Former Socialist Countries (projekto vadovas – Vengrijos MA HMTK, LII – dalyvis ir Baltijos šalių koordinatorius) 2016–2019.

COST programos projektas Lyginamoji konspiracijos teorijų analizė (COST-D-16006) 2015–2019.

Lietuvos-Japonijos programos projektas Divergencija per konvergenciją: imperializmo ir nacionalizmo santykiai Rusijos imperijos vakariniame pakraštyje XX a. pradžioje (partneris – Kobe universitetas) 2017–2019.

Kiti tarptautiniai projektai:

Šiuolaikinės šventės Bulgarijoje ir Lietuvoje: Nuo tradicinės kultūros iki postmodernių transformacijų / Contemporary Festivity in Bulgaria and Lithuania – from Traditional Culture to Post-Modern Transformations (partneris – Bulgarijos MA Etnologijos ir folkloro institutas), 2015–2017.

Projektas parengti Mykolo Brenšteino rankraščio publikaciją (partneris – Varšuvos valstybinis archeologijos muziejus) 2012–2016.

Atminties kultūros urbanistinėse erdvėse: Klaipėdos ir Olštyno atvejais (partneris – Varmijos Mozūrijos universitetas Olštynė) 2012–2015.

Lietuvos-Lenkijos diplomatiniai dokumentai 1938–1940 m. (partneris – Lenkijos tarptautinių santykių institutas – PISM), 2012–2013.

Bendras istorinių šaltinių skelbimo projektas (partneris – Lenkijos MA Krokovoje) 2012–2013.

Pabaltijys. Vieno Europos regiono istorija (partneris – Nordost Institute, Vokietija)

Kasdienybė Antrojo pasaulinio karo metais (koordinatorius – Herderio institutas Marburge, Vokietija). 2012 – tęstinis.

NISE (National movements and intermediary structures in Europe / Tautiniai judėjimai ir tarpinės struktūros Europoje) dalyvis, kurio rėmuose kartu su partneriais yra rengiami projektai.

LKTI:

ESF programos projektas DOSINFA – Dokumentų saugyklų infrastruktūros atnaujinimas (partneris – LMA Vrublevskių biblioteka)

COST programos projektai

New Materialism: Networking European Scholarship on ‘How Matter Comes to Matter’ (Action IS1307), vad. K. Šapoka, 2013–2018

New Exploratory Phase in Research on East European Cultures of Dissent (Action CA16213), vad. O. Žukauskienė, 2017 10–2021 10

Tinklinis projektas Transformations of Statehood and their Impact on Societies (narė V. Davoliūtė, partneriai: Technische Universität Berlin, University of Birmingham), 2016–2018.

Kiti tarptautiniai projektai:

Baltarusijos-Lietuvos paribio istorinis-kultūrinis paveldas: tarp Minsko ir Vilniaus (partneris BNMA K. Krapivos menotyros, tautosakos ir folkloro institutas) 2013–2014.

Recepcija filozofii Immanuela Kanta w filozofii polskiej w początkach XIX wieku, II d. (vykdytojas D.Viliūnas, partneris – Mikalojaus Koperniko universiteto Filosofijos institutas, Torūnė) 2015–2016

8. Humanitarinių institutų infrastruktūra nereikalauja brangių ir sudėtingų įrenginių ir laboratorijų, biudžetai palyginti nedideli, sujungus juos į vieną centrą, administravimo ir valdymo kaštai praktiškai nesumažės, ypač įtvirtinus konsoliduotą finansų, personalo, viešųjų pirkimų ir kt. valdymą. Atvirkščiai, padaugės biurokratijos, tai neišvengiamai atsilies mokslo kokybei. **2017 m. lituanistinių institutų finansai** parodo, kokia nedidelė dalis jiems skiriamų tiesioginių asignavimų tenka ūkiui ir valdymui (tūkst. Eur):

	<i>LKI</i>	<i>LLTI</i>	<i>LII</i>	<i>LKTI</i>	Viso:	
I. Biudžeto asignavimai	1 030,3	1 113,3	1 552,1	788,7	4 484,4	100 %
Iš jų – administravimui ir ūkiui skirtos lėšos	171,0	227,0	209,0	107,0	714,0	15,9 %
Administravimo ir ūkio lėšų dalis, naudojama mokslo aptarnavimui (komandiruotėms, leidybai ir kt.) bei mokslininkų atlyginimams	60,5	41,7	21,5	67,6	191,3	4,3 %
Administravimo ir ūkio lėšų dalis, naudojama ūkiui	45,1	125,3	118,9	0,0	289,3	6,5 %
Administravimo ir ūkio lėšų dalis, naudojama administracijos (direktoriaus ir direktoriaus pavaduotojų) atlyginimams	65,4	60,0	68,6	39,4	233,4	5,2 %
II. Institutų uždirbtos lėšos	29,0	690,5	537,4	202,8	1 459,7	100 %
Iš jų – projektų pridėtinės ir pajamų (ūkiskaitinės) lėšos, naudotos ūkiui ir administravimui	4,7	42,6	85,7	24,3	157,3	10,8 %

Visos 2017 m. turėtos institutų lėšos – **5 944,1 tūkst. Eur**

Visos 2017 m. administravimui ir ūkiui skirtos lėšos – **680,0 tūkst. Eur (11,8%)**, po biudžetinių įstaigų finansų, personalo ir kt. valdymo konsolidavimo jos dar sumažės

Kokybinis valstybinių humanitarinių institutų proveržis yra įmanomas tik:

1. Teisiškai ir praktikoje įtvirtinus MSĮ deklaruojamą lituanistikos prioritetą
2. Įtvirtinus adekvatų lituanistikos tyrimų rezultatų vertinimą
3. Užtikrinus pakankamą lituanistinių tyrimų ir jų sklaidos finansavimą

Pagal valstybinių lituanistinių mokslo institutų pateiktus duomenis
parengė Jolanta Širkaitė, LKTI